

Hvad tidslen oplevede

Der lå op til det rige herresæde en dejlig velholdt have med sjældne træer og blomster; gårdens gæster udtalte deres henrykkelse over disse, omegnens folk fra landet og købstæderne kom på søn- og helligdage og bad om tilladelse til at se haven, ja hele skoler indfandt sig til lignende visit.

Uden for haven, op til stakittet mod markvejen, stod en mægtig tidsel; den var så stor, fra roden i flere grene, så at den bredte sig og nok kunne kaldes en tidselbusk. Ingen så på den, uden det gamle asen, der trak malkepigerne mælkevojn. Det gjorde lang hals efter tidslen og sagde: "Du er køn! jeg kunne æde dig!" men tøjret var ikke så langt at asnet kunne nå at æde den.

Der var stort selskab på gården, højadelig slægt fra hovedstaden, unge, nydelige piger, og mellem disse en frøken, langvejs fra; hun kom fra Skotland, var høj af byrd, rig på gods og guld, en brud nok værd at eje, sagde flere end én ung herre og mødrene med.

Ungdommen tumlede sig på græsplænen og spillede "kroket"; de gik mellem blomsterne, og hver af de unge piger plukkede en blomst og satte den i en af de unge herrers knaphul; men den unge skotske frøken så længe rundt om, vragede og vragede; ingen af blomsterne syntes at falde i hendes smag; da så hun over rækværket, derude stod den store tidselbusk med sine rødblå, kraftige blomster, hun så dem, hun smilte og bad husets søn plukke hende en af disse.

"Den er Skotlands blomst!" sagde hun; "den pranger i landets våben, giv mig den!"

Og han hentede den smukkeste og stak sine fingre, som om det var den skarpeste rosentjørn, den groede på.

Tidselblomsten satte hun i den unge mands knaphul, og han følte sig højt bæret. Hver af de andre unge herrer havde gerne givet sin pragtblomst for at bære denne, givet af den skotske frøkens fine hænder. Og følte sig husets søn bæret, hvad følte sig da ikke tidselbusken, det var som gik der dug og solskin igennem den.

"Jeg er noget mere end jeg tror!" sagde den indad. "Jeg hører nok egentlig hjemme inden for stakittet og ikke udenfor. Man stilles underligt i verden! men nu har jeg da en af mine over stakittet og sågar i knaphul!"

Hver knop, som kom frem og foldede sig ud, fortalte hun denne begivenhed, og mange dage gik der ikke, så

hørte tidselbusken, ikke af mennesker, ikke af fuglekvidder, men af luften selv, der gemmer og giver lyd vidt om, lige fra havens inderste gange og gårdens stuer, hvor vinduer og døre stod åbne, at den unge herre, som fik tidselblomsten af den fine, skotske frøkens hånd, nu havde fået hånden og hjertet med. Det var et smukt par, et godt parti.

"Det har jeg fæstet sammen!" mente tidselbusken og tænkte på blomsten, den gav til knaphullet. Hver blomst, som kom frem, fik den begivenhed at høre.

"Jeg bliver vist plantet ind i haven!" tænkte tidslen, "måske sat i potte, som klemmer, det er nok det allerhæderligste!"

Og tidselbusken tænkte så levende derpå, at den sagde i fuld overbevisning: "Jeg kommer i potte!"

Den lovede hver lille tidselblomst, som kom frem, at den også skulle komme i potte, måske i knaphul: det højeste, der var at opnå; men ingen kom i potte, endsige i knaphul; de drak luft og lys, slikkede solskin om dagen og dug om natten, blomstrede, fik besøg af bi og bremse, der søgte efter medgiften, honningen i blomsten, og honningen tog de, blomsten lod de stå: "Det røverpak!" sagde tidselbusken. "Gid jeg kunne spidde dem! men jeg kan ikke."

Blomsterne hang med hovedet, sygnede hen, men der kom nye igen.

"I kommer, som I var kaldet!" sagde tidselbusken, "hvert minut venter jeg os over stakittet."

Et par uskyldige gåseurter og en lang tynd vejbred stod og hørte til med dyb beundring og troede alt hvad den sagde.

Det gamle asen fra mælkevojn skottede i vejkanthen hen til den blomstrende tidselbusk, men tøjret var for kort til at nå den.

Og tidslen tænkte så længe på Skotlands tidsel, til hvis slægt den regnede sig, at den til sidst troede sig kommen fra Skotland og at dens forældre selv var groet ind i rigets våben. Det var en stor tanke, men stor tidsel kan nok have stor tanke.

"Man er tit af så fornem familie, at man ikke tør vide det!" sagde nælden, som groede tæt ved, den havde også ligesom en anelse om, at den kunne blive "Netteldug," blev den rigtigt behandlet.

Og sommeren gik, og efteråret gik; bladene faldt af træerne, blomsterne fik stærke farver og mindre duft.

Gartnerlærlingen sang i haven, hen over stakittet:

"Opad bakken, nedad bakken,
det er hele almanakken!"

De unge grantræer i skoven begyndte at få julelængsel,
men der var lang tid til julen.

"Her står jeg endnu!" sagde tidslen. "Det er, som om
ingen tænkte på mig, og jeg har dog sluttet partiet;
forlovet blev de, og bryllup har de holdt, det er nu otte
dage siden. Ja, jeg gør ikke et skridt, for jeg kan ikke."

Der gik endnu nogle uger; tidslen stod med sin sidste
eneste blomst, stor og fyldig, nær ved roden var den
skudt frem, vinden blæste koldt hen over den, farverne
gik, pragten gik, blomsterbægret, stort som for
blomsten på en artiskok, viste sig, som en forsølvet
solsikke.

Da kom i haven det unge par, nu mand og kone; de gik
langs stakittet, den unge frue så ud over det.

"Der står endnu den store tidsel!" sagde hun. "Nu har
den ikke blomst mere!"

"Jo der er spøgelse af den sidste!" sagde han og
pegede på den sølvskinnende rest af blomsten, selv en
blomst.

"Dejlig er den jo!" sagde hun. "En sådan må skæres
ind i rammen omkring vort billede!"

Og den unge mand måtte igen over stakittet og bryde
tidselbægret af. Det stak ham i fingrene, han havde jo
kaldet det "Spøgelse." Og det kom ind i haven, op på
gården og ind i salen; der stod et maleri: "de unge
ægtefolk." I brudgommens knaphul var malet en
tidselblomst. Der blev talt om denne, og der blev talt
om blomsterbægret, de bragte, den sidste nu
sølvglinsende tidselblomst, der skulle skæres efter i
rammen.

Og luften bar talen ud, vidt om.

"Hvad man dog kan opleve!" sagde tidselbusken. "Min
førstefødte kom i knaphul, min sidstfødte kom i
ramme! hvor kommer jeg?"

Og asnet stod ved vejkannten og skottede hen til den.

"Kom til mig, min sulekæreste! jeg kan ikke komme til
dig, tøjret er ikke langt nok!"

Men tidselbusken svarede ikke; den stod mere og mere
tankefuld; den tænkte og den tænkte helt op mod
juletid, og så satte tanken sin blomst.

"Når ens børn er vel inde, finder en moder sig i at stå
uden for stakittet!"

"Det er hæderligt tænkt!" sagde solstrålen. "De skal
også få en god plads!"

"I potte eller i ramme?" spurgte tidslen.

"I et eventyr!" sagde solstrålen.

Her er det!

* * *